

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА

**додаatkового вступного випробування для вступу на навчання
для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю 051 «Економіка»
(освітні програми «Економіка підприємства»,
«Міжнародна економіка»,
«Управління персоналом та економіка праці»,
«Економіко-правове забезпечення бізнесу»,
«Бізнес-аналітика»)**

Київ 2019

Програму додаткового вступного випробування розроблено фаховою атестаційною комісією для проведення вступних випробувань для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 051 «Економіка» (освітні програми «Економіка підприємства», «Міжнародна економіка», «Управління персоналом та економіка праці», «Економіко-правове забезпечення бізнесу», «Бізнес-аналітика»)

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
Питання, винесені на додаткове вступне випробування	5
Критерії оцінювання підготовленості вступників.....	9
Додаток А. Зразки білетів додаткового вступного випробування.....	13

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Додаткове вступне випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра передбачає перевірку здатності до участі у фаховому вступному випробуванні осіб, які вступають для здобуття ступеня магістра на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки, який не відповідає обраній спеціальності), ступеня магістра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю.

Вступник допускається до подальшої участі у вступних випробуваннях за умови успішного проходження додаткового вступного випробування.

Програма додаткового вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 051 «Економіка» (освітні програми «Економіка підприємства», «Міжнародна економіка», «Управління персоналом та економіка праці», «Економіко-правове забезпечення бізнесу», «Бізнес-аналітика») на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки, який не відповідає обраній спеціальності), ступеня магістра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, розроблена фаховою атестаційною комісією, містить питання з економічної теорії.

Додаткове вступне випробування проводиться у письмовій формі.

Білет додаткового вступного випробування містить 2 питання за програмою додаткового вступного випробування, які передбачають надання вступником розгорнутої теоретичної відповіді. Відповіді на питання вступник наводить на бланках письмової відповіді.

Додаткове вступне випробування для вступу на навчання іноземних громадян проводиться у формі співбесіди.

Вступнику пропонують 2 питання за програмою додаткового вступного випробування, які передбачають надання вступником розгорнутої усної теоретичної відповіді.

1. ПИТАННЯ, ВИНЕСЕНІ НА ДОДАТКОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Виникнення і основні етапи розвитку економічної теорії. Методи економічної теорії, її функції.
2. Структура економічної системи. Господарський механізм та його місце в економічній системі.
3. Типи економічних систем. Моделі в рамках економічних систем.
4. Історичні типи організації виробництва. Характеристика натурального та товарного господарства. Чинники переходу від натурального до товарного господарства.
5. Поняття власності. Становлення різних форм власності.
6. Виробництво як процес суспільної праці. Класифікація факторів виробництва.
7. Підприємництво як економічна категорія і як метод господарювання. Сутність, функції, форми і види підприємницької діяльності.
8. Суб'єкти підприємництва: домашнє господарство, фірма (підприємство), держава.
9. Ринковий попит на товар та характер залежності його обсягів від коливань ринкової ціни. Закон попиту. Закон попиту і закон пропозиції. Ринкова рівновага.
10. Попит і пропозиція на ринках праці та чинники, що їх визначають.
11. Поняття, теорії і функції грошей. Форми грошей та їх еволюція.
12. Економічна природа, форми, типи, рівні і наслідки інфляції.
13. Валютна система та валютний курс. Поняття конвертованості валюти.
14. Товар та його властивості. Економічний зміст категорії «товар». Класичний підхід до трактування вартості товару.
15. Ринок, його функції і структура. Суб'єкти ринкового господарства.
16. Ринкова інфраструктура, її особливості в Україні.
17. Характеристика споживання та заощадження як функцій доходу. Гранична і середня схильність до споживання і заощадження. Споживання як кінцевий результат розподілу та перерозподілу доходів. Споживання, доходи та добробут населення.
18. Природні ресурси та їх особливості. Специфіка попиту, пропозиції та ціноутворення на ринку природних ресурсів.
19. Економічна політика як визначальна форма державного втручання в економіку. Класифікація видів та інструментів економічної політики.
20. Організаційно-правові форми підприємств: власне діло, господарські товариства, публічні та приватні корпорації. Класифікація підприємств.

21. Інфляція та безробіття як основні форми прояву макроекономічної нерівноваги. Взаємозв'язок між інфляцією та безробіттям.
22. Номінальна і реальна зарплата. Індекс реальної зарплати. Мінімальна заробітна плата і прожитковий мінімум.
23. Сутність монополій та антимонопольна політика держави.
24. Сутність капіталу. Структура і функціонування капіталу підприємства.
25. Особливості ринку праці в Україні. Безробіття, його види.
26. Прибуток як економічна категорія. Норма прибутку. Прибуток фірми. Теоретичні підходи до визначення прибутку. Валовий і чистий прибуток.
27. Економічна природа доходу підприємства. Класифікація доходів.
28. Поняття та економічний зміст ціни в ринковій економіці. Функції ціни.
29. Економічний зміст інвестицій та їх класифікація.
30. Валовий внутрішній продукт (ВВП) та методи його розрахунку.
31. Національний дохід та національне багатство. Національний продукт та проблеми його виміру. Валовий суспільний продукт та його структура.
32. Поняття економічного зростання та його типи.
33. Циклічні коливання як форма макроекономічної нестабільності. Класифікація циклів.
34. Сутність та структура фінансової системи. Бюджетна система країни.
35. Кредитно-банківська система. Банки, їх види та функції.
36. Кредит як економічна категорія. Форми кредиту. Комерційний та банківський кредит.
37. Бюджет як макроекономічний та соціальний регулятор. Податкові та видаткові засоби впливу на економіку.
38. Сутність монетарної політики, її види та інструменти.
39. Соціальна політика: необхідність, суть, форми та інструменти.
40. Основні форми міжнародних економічних відносин. Міжнародна торгівля.
41. Ефективність зовнішньоекономічної діяльності, сутність та система показників, що її визначають.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність : підручник. – К. : Знання, 2006. – 431 с.
2. Економічна теорія. Політекономія : підручник / За ред. В.М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 206 с.
3. Економічна теорія. Мікроекономіка : підручник / За ред. В.М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 134 с.

4. Економічна теорія. Макроекономіка : підручник / За ред. В.М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 206 с.
5. Економічна теорія. Міжнародна економіка : підручник / За ред. В.М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 143 с.
6. Економічна теорія. Національна економіка : підручник / За ред. В.М. Тарасевича. – К. : Знання, 2012. – 270 с.
7. Економічна теорія : навч. посіб. / Л.С. Шевченко, О.А. Гриценко, О.С. Марченко та ін. ; за ред. Л.С. Шевченко. – Харків : Право, 2016. – 268 с.
8. Економічна теорія : Політекономія : підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К. : Знання-Прес, 2015. – 216 с.
9. Зухба О.М., Ляшенко Л.І. Основи економічної теорії : навч. посіб. – Донецьк : ДонНТУ, 2013. – 276 с.
10. Історія економічних вчень : підручник / за ред. Тарасевича В.М., Петруні Ю.С. – К. : ЦНЛ, 2013. – 352 с.
11. Історія економічних вчень : підручник : у 2 ч. / В.Д. Базилевич, П.М. Леоненко, Н.І. Гражевська, Т.В. Гайдай ; за ред. В.Д. Базилевича. – 2-ге вид. випр. – К. : Знання, 2005. – 567 с.
12. Касьяненко Л.М. Економічна теорія : навч. посіб. / Л.М. Касьяненко. – К. : ЦНЛ, 2015. – 224 с.
13. Ковальчук В.М., Лі Цзе Гао, Останкова Л.А. Світова економіка, її історія та дослідники : навч. посіб. – К. : ЦНЛ, 2011. – 524 с.
14. Косодій Р.П. Глобальне середовище та фінансово-економічна нестабільність / Р.П. Косодій, Є.В. Мішенін, А.О. Бондаренко. – Суми : МакДен, 2010. – 252 с.
15. Максименко І.А. Політична економія : навч. посіб. – 2-ге вид. – Чернівці : Прут, 2012. – 600 с.
16. Мацелюх Н.П. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка : навч. посіб. – 2-ге вид. перероб. та доп. / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко. – К. : ЦНЛ, 2014. – 382 с.
17. Мацелюх Н.П. Економічні теорії в системі наукових економічних знань : навч. посіб. – 2-ге вид. перероб. та доп. / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко. – К. : ЦНЛ, 2016. – 226 с.
18. Міжнародні економічні відносини / В.П. Галушко, Г.В. Хуленбрук, В.І. Артиш та ін.; за ред. В.П. Галушко. – К. : Нічлава, 2009. – 348 с.
19. Міжнародна економіка : навч. посіб. / Т.В. Божидарнік, О.Я. Кравчук, Л.В. Савош. – Луцьк : ЛНТУ, 2010. – 420 с.
20. Основи економічної науки : навч. посіб. / Н.П. Мацелюх [та ін.] ; Нац. ун-т держ. податкової служби України. – К. : ЦНЛ, 2015. – 324 с.
21. Основи економічної науки : курс лекцій / В.С. Савчук, О.О. Беляєв, К.Т. Кривенко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф., чл.-кор. НАНУ В.С. Савчука. – К. : КНЕУ, 2011. – 442 с.
22. Політична економія : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / За ред. В.О. Рибалкіна, В.Г. Бодрова. – К. : Академвидав, 2004, – 228 с.

23. Політична економія : навч. посіб. / С.В. Савчук, К.Т. Кривенко, О.О. Беляєв. – К. : КНЕУ, 2008. – 508 с.

24. Сучасні економічні теорії: 2-ге вид. перероб та доп. : навч. посіб. / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко, М.М. Теліщук та ін. – К. : ЦНЛ, 2015. – 224 с.

25. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / За ред. А.С. Філіпенка, В.С. Буркіна, А.С. Гальчинського. – К. : Либідь, 2002. – 470 с.

КРИТЕРІЇ

оцінювання підготовленості вступників на додатковому вступному випробуванні для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 051 «Економіка» (освітні програми «Економіка підприємства», «Міжнародна економіка», «Управління персоналом та економіка праці», «Економіка і право», «Бізнес-аналітика»)

Структура оцінки додаткового вступного випробування

Оцінка додаткового вступного випробування (за шкалою від 100 до 200 балів) складається із суми балів, виставлених фаховою атестаційною комісією в результаті перевірки письмової роботи вступника, виконаної ним на додатковому вступному випробуванні, за відповіді вступника на кожне з 2 питань білета додаткового вступного випробування.

Порядок оцінювання підготовленості вступників

Оцінка додаткового вступного випробування визначається у такому порядку:

1) виставляють бали за відповіді на кожне питання білета додаткового вступного випробування виходячи із наведених нижче критеріїв оцінювання відповідей;

2) обчислюють оцінку додаткового вступного випробування за формулою:

$$O = 100 + \sum_{i=1}^2 B_i,$$

де B_i – кількість балів за відповідь на i -е питання.

Відповіді у чернетці не перевіряються та до уваги не беруться.

Критерії оцінювання відповідей на питання

Відповідь на кожне питання може бути оцінена балами від 0 до 50.

Відповідь на питання оцінюють виходячи із наведених у таблиці характеристик відповіді.

Кількість балів	Характеристика відповіді
45...50	<p>Повна, наведена у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про всебічні, систематизовані та глибокі знання з поставленого питання; демонструє здатність вступника вільно оперувати здобутими знаннями: диференціювати та інтегрувати їх, відтворювати та аналізувати отриману інформацію, робити обґрунтовані висновки та узагальнення, виявляти й відстоювати власну позицію, переконливо висловлювати думку та чітко формулювати відповідь.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання не менше ніж на 90 %.</p> <p>Відповідь оцінюють у 50 балів тільки за умови надання вичерпної відповіді на питання.</p>
38...44	<p>Досить повна, без суттєвих неточностей, наведена у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про ґрунтовні та систематизовані знання з поставленого питання; демонструє здатність вступника впевнено оперувати здобутими знаннями: відтворювати та аналізувати отриману інформацію, пояснювати основні закономірності, робити висновки, чітко висловлювати думку та формулювати відповідь.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання на 70–90 %.</p>
30...37	<p>Не зовсім повна, із неточностями та окремими незначними помилками, наведена в основному у правильній послідовності відповідь, яка свідчить про задовільні знання з поставленого питання, демонструє здатність вступника відтворювати основну інформацію відповідно до поставленого питання.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання на 50–70 %.</p>
1...29	<p>Фрагментарна, із суттєвими неточностями та принциповими помилками відповідь, яка свідчить про неповноту знань з поставленого питання, демонструє наявність у вступника утруднень при відтворенні інформації відповідно до поставленого питання.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання менше ніж на 50 %.</p>
0	Відповідь не надано або надана відповідь не відповідає поставленому питанню

Оцінка додаткового вступного випробування від 100 до 119 балів вважається незадовільною.

КРИТЕРІЇ

оцінювання підготовленості вступників на додатковому вступному випробуванні (співбесіді) для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю 051 «Економіка» (освітні програми «Економіка підприємства», «Міжнародна економіка», «Управління персоналом та економіка праці», «Економіка і право», «Бізнес-аналітика») іноземних громадян

Структура оцінки додаткового вступного випробування (співбесіди)

Оцінка додаткового вступного випробування (за шкалою від 0 до 100 балів), проведеного у формі співбесіди, складається із суми балів, виставлених фаховою атестаційною комісією за результатами співбесіди зі вступником на додатковому вступному випробуванні за відповіді на кожне з 2 питань для співбесіди.

Порядок оцінювання підготовленості вступників

Оцінка додаткового вступного випробування, проведеного у формі співбесіди, визначається у такому порядку:

- 1) виставляють бали за відповіді на кожне питання для співбесіди виходячи із наведених нижче критеріїв оцінювання відповідей;
- 2) обчислюють оцінку додаткового вступного випробування за формулою:

$$O = \sum_{i=1}^2 B_i ,$$

де B_i – кількість балів за відповідь на i -е питання для співбесіди.

Критерії оцінювання відповідей на питання

Відповідь на кожне питання для співбесіди може бути оцінена балами від 0 до 50.

Відповідь на питання оцінюють таким чином:

від 45 до 50 балів ставлять вступнику, який надав повну, у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про всебічні, систематизовані та глибокі знання з поставленого питання; демонструє здатність вступника вільно оперувати здобутими знаннями: диференціювати та інтегрувати їх, відтворювати та аналізувати отриману інформацію, робити обґрунтовані висновки та узагальнення, виявляти й відстоювати власну позицію, переконливо висловлювати думку та чітко формулювати відповідь. Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання не менше ніж на 90 %. Відповідь оцінюють у 50 балів тільки за умови надання вичерпної відповіді на питання;

від 38 до 44 балів ставлять вступнику, який надав досить повну, без суттєвих неточностей, у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про ґрунтовні та систематизовані знання з поставленого питання; демонструє здатність вступника впевнено оперувати здобутими знаннями: відтворювати та аналізувати отриману інформацію, пояснювати основні закономірності, робити висновки, чітко висловлювати думку та формулювати відповідь. Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання на 70–90 %;

від 30 до 37 балів ставлять вступнику, який надав не зовсім повну, із неточностями та окремими незначними помилками, в основному у правильній послідовності відповідь, яка свідчить про задовільні знання з поставленого питання, демонструє здатність вступника відтворювати основну інформацію відповідно до поставленого питання. Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання на 50–70 %;

від 1 до 29 балів ставлять вступнику, який надав фрагментарну, із суттєвими неточностями та принциповими помилками відповідь, яка свідчить про неповноту знань з поставленого питання, демонструє наявність у вступника утруднень при відтворенні інформації відповідно до поставленого питання. Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на питання менше ніж на 50 %;

0 балів ставлять вступнику, який не надав відповідь на поставлене питання або надана вступником відповідь не відповідає поставленому питанню.

Оцінка проведеного у формі співбесіди додаткового вступного випробування від 0 до 59 балів вважається незадовільною.

Додаток А**Зразки білетів додаткового вступного випробування**

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДОДАТКОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ*Спеціальність 051 «Економіка»**Ступінь магістра*

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної
комісіїГолова фахової
атестаційної комісії

Білет №

1. Основні форми міжнародних економічних відносин. Міжнародна торгівля.

2. Структура економічної системи. Господарський механізм та його місце в економічній системі.

Затверджено на засіданні Вченої Ради факультету економіки та права, протокол № 8 від 27 березня 2019 року.

**Зразок білета додаткового вступного випробування
для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра за спеціальністю
051 «Економіка» іноземних громадян**

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ТРАНСПОРТНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ВСТУПИТЕЛЬНОЕ ИСПЫТАНИЕ

Специальность 051 «Экономика»

Степень магистра

УТВЕРЖДАЮ

Председатель Приёмной
комиссии

Председатель
аттестационной комиссии
по специальности

Вопросы для собеседования №

1. Основные формы международных экономических отношений.
Международная торговля.
2. Структура экономической системы. Хозяйственный механизм и его место в экономической системе.

Утверждено на заседании Ученого Совета факультета экономики и права,
протокол № 8 от 27 марта 2019 года.